

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA PEDRO KRUSA VILJALONA
[*PEDRO CRUZ VILLALÓN*] SECINĀJUMI,
sniegti 2014. gada 29. aprīlī¹

Lieta C-399/12

**Vācijas Federatīvā Republika
pret
Eiropas Savienības Padomi**

(Vācijas Federatīvās Republikas prasība atcelt tiesību aktu)

Starptautiskās organizācijas — Nolīgumu slēgšanas procedūra — Nostāju noteikšana, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā — Starptautiskās Vīnkopības un vīna organizācijas rezolūcijas — LESD 218. panta 9. punkts — Dalībvalstu nolīgumi — Tiesiskās sekas — Analogija

1. Gadu gaitā Eiropas Savienība ir kļuvusi par respektablu starptautisko organizāciju dalībnieci². Viens no šajā ziņā būtiskajiem Līgumu noteikumiem ir LESD 218. panta 9. punkts, kas paredz procesuālu juridisko pamatu, lai noteiktu nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām. Izskatāmā prasība atcelt tiesību aktu izvirza jautājumu, vai šis noteikums ir piemērojams gadījumam, ko raksturo šādas īpatnības: no vienas puses, apstākļi, ka dažas Savienības dalībvalstis ir organizācijas dalībnieces, taču ne pati Savienība, no otras puses, fakts, ka tā ir organizācija, kas principā izsaka “ieteikumus”.

2. Tiesvedības iemesls bija vienošanās starp Savienību un dalībvalstīm saistībā ar Starptautiskās Vīnkopības un vīna organizācijas (turpmāk tekstā – “OIV”) darbību, kas ir starpvalstu organizācija, kura darbojas vīnkopības un vīna, vīnu saturošu dzērienu, galda vīnogu, roziņu un citu vīnkopības produktu jomā. Daudzas Savienības dalībvalstis ir šīs organizācijas dalībnieces, taču ne pati Savienība. Pamatojoties uz LESD 43. pantu, skatot to kopā ar 218. panta 9. punktu, Padome 2012. gada 18. jūnijā ar kvalificētu balsu vairākumu pirmo reizi pieņēma lēmumu, ar ko noteica nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina attiecībā uz noteiktām OIV rezolūcijām. Vācijas Federatīvā Republika, kas balsoja pret šo lēmumu un sniedza paziņojumu protokolam par savu nostāju, pēc tam iesniedza izskatāmo prasību atcelt tiesību aktu.

3. Tiesību jautājumiem, kas šeit jānoskaidro, ir būtiska nozīme attiecībās starp Savienību un dalībvalstīm ārējās darbības jomā, kas pārsniedz izskatāmās lietas apstākļus. Jau starptautisko tiesību apsvērumu dēļ vien daudzu starptautisko organizāciju dalībnieces ir Savienības dalībvalstis, taču ne pati Savienība. Bieži tā tas ir arī gadījumos, kad attiecīgā organizācija darbojas Savienības kompetenču jomā. Šādiem gadījumiem Tiesa izskatāmajā lietā var pieņemt uz nākotni vērstus precizējumus.

1 — Oriģinālvaloda – vācu.

2 — Hoffmeister, F. *Outsider or Frontrunner? Recent Developments under International and European Law on the Status of the European Union*, izdevumā *International Organizations and Treaty Bodies*, CMLR 44 (2007), 41., 68. lpp.

I – Atbilstošās tiesību normas

A – Starptautiskās tiesību normas

4. Savā pašreizējā veidolā OIV tika nodibināta ar 2001. gada 3. aprīļa nolīgumu par Starptautiskās Vīnkopības un vīna organizācijas (O.I.V.) dibināšanu (turpmāk tekstā – “nolīgums”)³, un tā ir tieši cēlusies no 1924. gadā izveidotā Starptautiskā Vīnogulāju un vīna biroja⁴.

5. Tās mērķis tostarp ir “veicināt esošās prakses un standartu saskaņošanu starptautiskā mērogā un vajadzības gadījumā jaunu starptautisku standartu izveidi, lai uzlabotu vīna nozares produktu ražošanas un tirdzniecības apstākļus, un patērētāju interešu ievērošanu” (nolīguma 2. panta 1. punkta c) apakšpunkts).

6. Saskaņā ar nolīguma 2. panta 2. punkta b) apakšpunktu OIV šo mērķu sasniegšanai īsteno tostarp šādus uzdevumus:

“Ieteikumu izstrāde, formulēšana un to piemērošanas kontrole kopīgi ar dalībvalstīm, it īpaši šādās jomās:

- i) vīna ražošanas nosacījumi,
- ii) vīndarības metodes,
- iii) produktu definēšana un/vai aprakstišana, marķēšana un nosacījumi laišanai tirgū,
- iv) vīnkopības produktu analīzes un novērtēšanas metodes.”

7. Nolīguma 8. pantā ir noteikts⁵ šādi:

“Starptautiska starpvalstu organizācija var piedalīties O.I.V. darbā vai kļūt par tās dalībnieci un piedalīties organizācijas finansēšanā, ja tā izpilda nosacījumus, ko katrā konkrētā gadījumā atbilstoši izpildu komitejas priekšlikumam nosaka ģenerālā asambleja.”

B – Savienības tiesību normas

1) Primārās tiesību normas

8. LES 4. panta 3. punkta pirmajā teikumā ir paredzēts:

“Saskaņā ar lojālas sadarbības principu Savienība un dalībvalstis ar patiesu savstarpējo cieņu palīdz cita citai veikt uzdevumus, ko nosaka Līgumos.”

3 — BGBl. II 2002, 2733. lpp. Saskaņā ar nolīguma 19. pantu tas ir vienlīdz autentisks franču, spāņu un angļu valodā.

4 — Nolīgums par Starptautiskā Vīna biroja izveidošanu Parīzē, 1924. gada 29. novembris. Tulkojums vācu valodā ir atrodams, piemēram, 1930. gada Austrijas oficiālajā laikrakstā (*Bundesgesetzblatt*, BGBl., 241. lpp.). “Starptautiskā Vīnogulāju un vīna biroja” nosaukums organizācijai bija kopš 1958. gada 4. septembra.

5 — Sākotnējā organizācija acimredzami paredzēja tikai valstis kā dalībnieces, nolīguma par Starptautiskā Vīna biroja izveidošanu Parīzē 6. pantā nosakot šādi: “Visas valstis, kas nav parakstījušas šo nolīgumu, var tam pievienoties [...]”

9. LESD 218. pantā ir noteikts:

“1. Neskarot 207. pantā paredzētos īpašos noteikumus, Savienības nolīgumus ar trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām apspriež sarunās un noslēdz saskaņā ar turpmāk norādīto procedūru. [..]

9. Padome pēc Komisijas vai Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikuma pieņem lēmumu, ar ko pārtrauc kāda nolīguma piemērošanu, kā arī nosaka nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

[..]

11. Jebkura dalībvalsts, Eiropas Parlaments, Padome vai Komisija var saņemt Tiesas atzinumu par to, vai paredzētais nolīgums ir saderīgs ar Līgumu noteikumiem. [..]”

2) Sekundārās tiesību normas

10. Padomes Regula Nr. 479/2008⁶, kas stājas spēkā 2008. gada 1. augustā, pirmoreiz⁷ sekundārajā tiesību aktā iekļāva dinamiskas atsauces uz OIV rezolūcijām. Ar Padomes Regulu Nr. 491/2009⁸ šie vīna tirgus kopējās organizācijas standarti tika iekļauti Padomes Regulā (EK) Nr. 1234/2007 (Vienotā TKO regula)⁹.

11. Vienotās TKO regulas 120.f pantā ir noteikts:

“Atļaujot vīndarības metodes saskaņā ar 195. panta 4. punktā minēto procedūru, Komisija:

- a) pamatojas uz Starptautiskās Vīnkopības un vīna organizācijas ieteiktām un publicētām vīndarības metodēm, kā arī uz rezultātiem, kas gūti no pagaidām neatļautu vīndarības metožu eksperimentālas izmantošanas [..].”

12. Minētās regulas 120.g pantā ir noteikts:

“Analīzes metodes, lai noteiktu vīna nozares produktu sastāvu, un noteikumi, pēc kuriem var noteikt, vai šie produkti ir apstrādāti, neievērojot atļautās vīndarības metodes, ir metodes un noteikumi, ko ieteikusi un publicējusi Starptautiskā Vīnkopības un vīna organizācija.

Ja nav Starptautiskās Vīnkopības un vīna organizācijas ieteiktu un publicētu metožu un noteikumu, atbilstīgas metodes un noteikumus pieņem Komisija saskaņā ar 195. panta 4. punktā minēto procedūru.

6 — Padomes 2008. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 479/2008 par vīna tirgus kopējo organizāciju, ar ko groza Regulas (EK) Nr. 1493/1999, (EK) Nr. 1782/2003, (EK) Nr. 1290/2005 un (EK) Nr. 3/2008 un atceļ Regulas (EEK) Nr. 2392/86 un (EK) Nr. 1493/1999 (OV L 148, 1. lpp.).

7 — Atbilstoši tiesas sēdē izteiktajiem Vācijas argumentiem Kopiena kopš 1971. gada esot izmantojusi OIV un tās sākotnējās organizācijas rezolūcijas kā atsauces elementus. Atbilstošajos tiesību aktos OIV tika minēta vēl pirms 2008. gada, piemēram, Padomes 2005. gada 20. decembra Regulas (EK) Nr. 2165/2005 preambulas 4. apsvērumā (OV L 345, 1. lpp.); Komisijas 2006. gada 11. oktobra Regulas (EK) Nr. 1507/2006 preambulas 1. apsvērumā (OV L 280, 9. lpp.). Skat. arī Padomes 2007. gada 7. maija Regulas (EK) Nr. 519/2007 preambulas 2. apsvērumu (OV L 123, 1. lpp.).

8 — Padomes 2009. gada 25. maija Regula (EK) Nr. 491/2009, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1234/2007, ar ko izveido lauksaimniecības tirgu kopīgu organizāciju un paredz īpašus noteikumus dažiem lauksaimniecības produktiem (Vienotā TKO regula) (OV L 154, 1. lpp.).

9 — Padomes 2007. gada 22. oktobra Regula (EK) Nr. 1234/2007, ar ko izveido lauksaimniecības tirgu kopīgu organizāciju un paredz īpašus noteikumus dažiem lauksaimniecības produktiem (Vienotā TKO regula) (OV L 299, 1. lpp.), kas ir vairākkārt grozīta. Skat. Regulas Nr. 491/2009 preambulas 3. apsvērumu.

Gaidot šādu noteikumu pieņemšanu, lietošanas metodes un noteikumi būs tādi, kādus nosaka attiecīgā dalībvalsts.”

13. Saskaņā ar šīs pašas regulas 158.a panta 2. punkta noteikumiem:

“Ja nolīgumos, kuri noslēgti atbilstīgi Līguma 300. pantam, nav noteikts citādi, produkti, kuri minēti šā panta 1. punktā, ir ražoti saskaņā ar vīndarības metodēm, ko ieteicis un publicējis OIV (Starptautiskais Vīnogulāju un vīna birojs) vai kas pieņemti Kopienā saskaņā ar šo regulu un tās īstenošanas pasākumiem.”

14. Regulas Nr. 606/2009¹⁰ 9. panta 1. punktā ir noteikts:

“Ja Regulas (EK) Nr. 479/2008 32. panta otrās daļas e) punktā minētās specifiskācijas vīndarības metodēs izmantoto vielu identificēšanai un šo vielu tīrības noteikšanai nav noteiktas ar Komisijas Direktīvu 2008/84/EK, tad tās specifiskācijas, kuras ir noteiktas un publicētas Starptautiskās vīnkopības un vīna organizācijas (OIV) Starptautiskajā vīndarības kodeksā.”¹¹

15. Atbilstoši Regulas Nr. 606/2009 15. panta 2. punktam:

“Komisija publicēja *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša C* sērijā to analīzes metožu sarakstu un aprakstu, kuras ir minētas Regulas (EK) Nr. 479/2008 31. panta pirmajā daļā [tagad – Vienotās TKO regulas 120.g panta 1. punkts] un aprakstītas OIV Vīna un misas starptautisko analīzes metožu krājumā un kuras piemēro, lai pārbaudītu Kopienas tiesību aktos noteikto ierobežojumu un prasību izpildi attiecībā uz vīna produktu ražošanu.”¹²

II – Strīda priekšmets, tiesvedība un prasījumi

16. 2012. gada 18. jūnijā Padome ar kvalificētu balsu vairākumu pieņēma lēmumu, ar ko noteica nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina attiecībā uz noteiktām rezolūcijām, kas jāpieņem Starptautiskās Vīnkopības un vīna organizācijas (OIV) ietvaros¹³. Lēmums tika balstīts uz LESD 43. pantu, skatot to kopā ar 218. panta 9. punktu.

17. Ar 2012. gada 28. augusta procesuālo rakstu Vācijas Federatīvā Republika iesniedza prasību atcelt šo lēmumu. Vācija pauž nostāju, ka lēmumu nedrīkstēja balstīt uz LESD 218. panta 9. punktu kā procesuālu juridisko pamatu. Cits procesuāls juridiskais pamats neesot konstatējams.

18. Čehijas Republikai, Luksemburgas Lielhercogistei, Ungārijai, Nīderlandes Karalistei, Austrijas Republikai un Slovērijas Republikai tika atļauts iestāties lietā Vācijas Federatīvās Republikas atbalstam, Komisijai – Padomes atbalstam.

19. Vācijas Federatīvās Republikas, kuru atbalsta personas, kas iestājušās lietā, prasījumi Tiesai ir šādi:

- atcelt Padomes 2012. gada 18. jūnija lēmumu;
- piespriest Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

10 — Komisijas 2009. gada 10. jūlija Regula (EK) Nr. 606/2009, ar ko nosaka konkrētus sīki izstrādātus Padomes Regulas (EK) Nr. 479/2008 īstenošanas noteikumus attiecībā uz vīnkopības produktu kategorijām, vīndarības metodēm un piemērojamiem ierobežojumiem (OV L 193, 1. lpp.).

11 — Šeit nav norādītas citētajā tekstā iekļautās zemsvītras piezīmes.

12 — Izcēlums atbilst oriģinālam.

13 — Padomes dokuments Nr. 11436/12.

20. Padomes, kuru atbalsta Komisija, prasījumi Tiesai ir šādi:

- noraidīt prasību pilnībā kā nepamatotu;
- pakārtoti, gadījumam, ja lēmums tiek atcelts, likt atstāt spēkā tā sekas;
- piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

21. Pēc rakstveida daļas pabeigšanas 2013. gada 26. novembrī tika uzsākts mutvārdu process. Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajai Karalistei šajā ziņā arī tika atļauts iestāties lietā Vācijas Federatīvās Republikas atbalstam.

III – Lietas dalībnieku argumenti

22. Vācijas Federatīvā Republika savu prasību balsta uz vienu vienīgu tiesību akta atcelšanas juridisko pamatu, proti, Padome nedrīkstēja apstrīdēto lēmumu balstīt uz LESD 218. panta 9. punktu kā procesuālu juridisko pamatu. Šajā ziņā Vācija galvenokārt min argumentu, ka attiecīgais noteikums šajā gadījumā nav piemērojams divu iemeslu dēļ. Atbilstoši tā tekstam, sistēmai, rašanās vēsturei un uzdevumam noteikums ir piemērojams nevis dalībvalstu nolīgumiem, bet gan tikai Savienības starptautiskiem nolīgumiem un arī pēc analogijas tas nav piemērojams. Dalībvalstu darbība starptautisku organizāciju struktūrās, kas izveidotas saskaņā ar dalībvalstu starptautiskajiem nolīgumiem, tiek koordinēta atbilstoši lojālas sadarbības principam, kas izriet no LES 4. panta 3. punkta¹⁴. Otrkārt, LESD 218. panta 9. punktā ir paredzēts “lēmums ar juridiskām sekām”, kas, kā uzskata Vācijas Federatīvā Republika, nozīmē, ka atbilstošajam aktam jābūt starptautiski saistošam. OIV rezolūciju gadījumā tas tā nav. Vācija norāda vēl arī uz to, ka noteikuma piemērošana neatbilst OIV tehniskā rakstura jēgai un turklāt nodrošina mazāk efektīvu Savienības interešu pārstāvību.

23. Turpretim Padome uzskata, ka LESD 218. panta 9. punkts ir piemērojams. Tā galvenokārt izvirza argumentu, ka jautājumos, kas ir Savienības kompetencē, noteikums ļauj noteikt nostāju arī starptautiskās organizācijās, kurās dalībnieku statusā ir tikai dalībvalstis, nevis pati Savienība. Saistībā ar apstrīdētajā lēmumā minētajām OIV rezolūcijām Padome pretēji Vācijas Federatīvajai Republikai prezumē Savienības ekskluzīvu kompetenci. Attiecībā uz lēmuma “juridiskajām sekām” Padome līdztekus atsaucei uz rezolūciju radītām konkrētām starptautiskām sekām, lai gan tie ir tikai ieteikumi, it īpaši norāda, ka rezolūciju iekļaušana Savienības tiesībās saskaņā ar Vienotās TKO regulas 158.a panta 2. punktu, 120.f panta a) punktu un 120.g pantu garantē pietiekamas tiesiskās sekas.

24. Čehijas Republika pamatā pievienojas Vācijas Federatīvās Republikas izteiktajiem apsvērumiem un papildina tos saistībā ar LESD 218. panta 9. punkta interpretāciju. Arī Luksemburgas Lielhercogiste piekrīt šim viedoklim un tostarp norāda, ka šajā gadījumā runa ir par dalītu kompetenci, nevis Savienības ekskluzīvu kompetenci. To uzsver arī Nīderlande, kas turklāt min argumentus, ka LESD 218. panta 9. punktu nevar uzskatīt par juridisko pamatu arī tādēļ, ka lēmuma pieņemšanas brīdī nebija skaidrs, kuras rezolūcijas tiks apstiprinātas. Turklāt lēmumam trūkst pamatojuma, it īpaši jautājumā par lēmuma nepieciešamību, jo Savienība vai visas tās dalībvalstis nav OIV dalībnieces un dalībvalstis 40 gadu garumā ir īstenojušas sadarbību šajā jomā OIV un tās sākotnējās organizācijas ietvaros¹⁵. Visbeidzot, Nīderlande uzskata, ka Padomes rīcība apdraud saprašanos OIV un līdz ar to arī Savienības intereses. Ungārija papildina Vācijas apsvērumus un turklāt norāda, ka Eiropas Parlaments, cik zināms, nav ticis informēts par apstrīdēto lēmumu un tādējādi ir pārkāpta LESD 218. panta 10. punktā paredzētā procedūra, kas Tiesai ir jāņem vērā pēc savas iniciatīvas. Arī Austrija pamatā pievienojas Vācijas izvirzītajiem argumentiem. Slovākijas Republika piekrīt Vācijas izteiktajiem apsvērumiem un

14 — Šajā ziņā Vācija tiesas sēdē nošķīra divus jautājumus, proti, vai Savienībai jābūt OIV dalībniecei, lai piemērotu attiecīgo tiesību normu, un vai rezolūcijas OIV var pieņemt “Savienības vārdā”. Manuprāt, otrais jautājums ir vien pirmā jautājuma viens no aspektiem.

15 — Prasītāja skaidri atbalsta šo iebildumu.

tostarp norāda, ka LESD 218. panta 9. punkts pat Savienības ekskluzīvās ārējās kompetences jomā ir piemērojams tikai tad, ja ir izpildīti tajā minētie nosacījumi. Apvienotā Karaliste norāda, ka jautājumā par tiesiskajām sekām nav nozīmes judikatūrai par tiesiskajām sekām Savienības tiesībās, bet drīzāk ir jāņem vērā, ka LESD 218. pants reglamentē Savienībai starptautiski saistošu nolīgumu slēgšanu.

25. Savukārt Komisija piekrīt Padomes viedoklim. Tā turklāt norāda uz šīs lietas principiālo nozīmi. Savienība nav pārstāvēta vairākās starptautiskās organizācijās, lai gan tās darbojas jomās, kas vismaz daļēji ietilpst Savienības kompetencē. Judikatūra liecina, ka šādos gadījumos Savienības ārējā pārstāvība tās kompetences jomā Savienības interesēs tiek īstenota ar dalībvalstu starpniecību. Komisija kā argumentus min it īpaši Savienības kompetences¹⁶. Izskatāmajā lietā Savienībai ir ekskluzīva ārējā kompetence. Tādējādi no tiesiskā viedokļa dalībvalstīm nav ļauts kādā starptautiskā organizācijā pieņemt lēmumus, kas var grozīt Savienības tiesību normas. Tomēr OIV rezolūcijas ir tādas, kas var radīt šādus grozījumus. Līdz ar to attiecīgās rezolūcijas var tikt pieņemtas tikai pēc tam, kad saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu ir noteikta Savienības kopīgā nostāja, kas līdztekus nostājas noteikšanai paredz dalībvalstu pilnvarojumu pārstāvēt Savienības nostāju tās ekskluzīvās ārējās kompetences jomā. Tikai šādā veidā tiek ņemtas vērā arī to dalībvalstu intereses, kuras nav pārstāvētas OIV. Proti, arī tām ir jāsaskaras ar OIV rezolūciju radītajām sekām, jo šīs rezolūcijas groza Savienības dalībvalstīm saistošo ES *acquis*. Saistībā ar LESD 218. panta 9. punkta sistēmisko interpretāciju Komisija norāda, ka jāņem vērā, ka arī LESD 218. panta 11. punkts neskar tikai Savienības nolīgumus. Komisija vēl papildina, ka attiecībā uz lēmumiem, kas nerada juridiskas sekas, Padomē saskaņā ar LESD 16. pantu ir jāveic neoficiāla koordinēšana.

IV – Juridiskais pamatojums

26. Izskatāmajā tiesvedībā lietas dalībniekiem galvenokārt¹⁷ ir domstarpības jautājumā par to, vai LESD 218. panta 9. punkts ir piemērojams kā procesuālais juridiskais pamats Padomes 2012. gada 18. jūnija lēmumā, ar ko nosaka nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina attiecībā uz noteiktām OIV rezolūcijām, kuras paredzēts pieņemt OIV ietvaros.

27. Attiecīgās OIV rezolūcijas nav strīda priekšmets. Visi lietas dalībnieki un personas, kas iestājušās lietā, tās atbalstīja, un OIV tās tika pieņemtas, nobalsojot prasītājam un personām, kas iestājušās lietā.

A – Ievada apsvērumi

28. Pirms pievērsos LESD 218. panta 9. punkta interpretācijai, uzskatu par lietderīgu detalizēti raksturot tiesvedības rašanās faktus un attiecīgās tiesību normas izpratnei svarīgo tās rašanās vēsturi. Šajā kontekstā es galu galā analizēšu arī jautājumu, ciktāl izskatāmajā tiesvedībā ir nozīme lietai CITES¹⁸.

1) Tiesvedības rašanās fakti

29. Kā jau iepriekš raksturots, OIV ir starptautiska organizācija, kura tostarp pieņem ieteikumus vīna nozarei, piemēram, attiecībā uz vīndarības metodēm¹⁹. Parasti tie vienprātīgi²⁰ tiek pieņemti ikgadējās ģenerālās asamblejas laikā.

16 — Padome piekrita šai argumentācijai.

17 — Personas, kas iestājās lietā Vācijas atbalstam, ir izvirzījušas papildu iebildumus, kuriem Vācija daļēji ir piekritusi.

18 — Spriedums Komisija/Padome ("CITES", C-370/07, EU:C:2009:590). CITES ir Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām, Vašingtona, 1973. gada 3. marts, UNTS 993, 243. lpp.

19 — OIV mērķi un uzdevumi ir minēti nolīguma 1. un 2. pantā.

20 — Skat. nolīguma 5. panta 1. punktu, kā arī 3. punktu. Atkāpes no vienprātības procedūras ir iespējamas, tomēr tās var nepieļaut, atsaucoties uz principiālu nacionālo interešu apdraudējumu. Rezolūciju sagatavošanas procedūra ir raksturota OIV reglamenta 5. nodaļā.

30. 2012. gadā Vācijas Federatīvā Republika un citas 19 Savienības dalībvalstis bija *OIV* dalībnieces²¹. Saskaņā ar Dibināšanas līguma 8. pantu Savienībai pašai juridiski dalība gan ir atļauta, tomēr tā līdz šim nav kļuvusi par attiecīgās organizācijas dalībnieci un nav ieguvusi arī novērotāja vai kādu citu īpašu statusu²². Tomēr Komisija viesa statusā var būt klāt un piedalīties *OIV* ekspertu grupu un komisiju darbā²³.

31. Savienības dalībvalstis ar Komisijas piedalīšanos, kura neiesniedza priekšlikumu par kopīgu nostāju, atsaucoties uz LES 4. panta 3. punktu, koordinēja savu rīcību *OIV* līdz 2010. gada jūnijam Padomes darba grupā “Vīni un alkoholiskie dzērieni” tādējādi, ka dalībvalstis un Komisija izteica savus apsvērumus un prezidentūra centās formulēt vienotu nostāju.

32. Atbilstoši argumentiem, kurus Vācija izteica tiesas sēdē, *OIV* un tās sākotnējās organizācijas, kuras ir specializētas starptautiskas organizācijas ar augstu zinātniski tehnisko kompetenci, pieņemtās rezolūcijas kopš 1971. gada ir izmantotas par atskaites punktu Eiropas tiesību aktiem.

33. Tomēr, kā iepriekš minēts, Savienība ar Regulu Nr. 479/2008 vīna tirgus kopējā organizācijā pirmoreiz ieviesa dinamiskas atsauces uz *OIV* rezolūcijām²⁴.

34. Neilgi pēc tam, 2008. gada septembrī, Komisija ierosināja Padomei – arī tieši sakarā ar iepriekš minētās regulas ieviestām atsaucēm uz *OIV* ieteikumiem – pilnvarot Komisiju risināt sarunas par Eiropas Kopienas pievienošanos *OIV*²⁵. Tomēr Padome nepiešķīra šādas pilnvaras, jo netika panākts tam vajadzīgais balsu vairākums²⁶.

35. 2011. gada 16. maijā saistībā ar *OIV* devīto Ģenerālo asambleju Komisija pirmoreiz iesniedza Padomei priekšlikumu Padomes lēmumam, ar ko nosaka nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina attiecībā uz *OIV* rezolūcijām. No procesuālā viedokļa Komisija šajā ziņā balstījās uz LESD 218. panta 9. punktu, tātad noteikumu, uz kuru Padome atsaucās lēmumā, kas tiek apstrīdēts izskatāmajā lietā. Tomēr Komisijas priekšlikums netika pieņemts. Šajā sakarā Komisija puda viedokli, ka Padomes lēmuma neesamības dēļ dalībvalstis nedrīkst *OIV* pārstāvēt nostāju, kas ietekmētu Savienības *acquis*, un sarakstā, kas nebija galīgs, minēja 14 rezolūciju projektus, kuru pieņemšana Komisijas skatījumā ietekmētu šo *acquis*. Neskatoties uz to, *OIV* pārstāvētās dalībvalstis pēc iepriekšējas savstarpējas koordinācijas 2011. gada 24. jūnija *OIV* Ģenerālajā asamblejā vienprātīgi pieņēma vairākas rezolūcijas, tostarp tādas, kas Komisijas skatījumā ietekmēja Savienības *acquis*. Šajā sakarā Komisija pret attiecīgajām dalībvalstīm, to vidū pret Vācijas Federatīvo Republiku, uzsāka procedūru par pienākumu neizpildi²⁷.

21 — Šobrīd no 45 *OIV* dalībvalstīm 21 ir ES dalībvalsts: Austrija, Beļģija, Bulgārija, Čehijas Republika, Francija, Grieķija, Horvātija, Itālija, Kipra, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Somija, Spānija, Ungārija, Vācija, Zviedrija.

22 — *OIV* reglamenta 3. un 4. pants.

23 — Saskaņā ar *OIV* reglamenta 5. panta 2. un 3. punktu – ar izpildkomitejas piekrišanu. Šo abu jēdzienu definīcijas ir atrodamas *OIV* reglamenta 2. pielikumā.

24 — Regulas 30. panta a) punkts, 31. pants un 82. panta 2. punkts, tagad – Vienotās TKO regulas 120.f panta a) punkts, 120.g pants un 158.a panta 2. punkts. *OIV* ir pieminēta jau agrākos tiesību aktos (skat. 7. zemsvītras piezīmi).

25 — COM(2008) 577, galīgā redakcija.

26 — Tiesas sēdē Komisija tam minēja divus iemeslus: no vienas puses, Savienības dalība, ņemot vērā ar to saistīto balss nozīmīgumu, varētu izjaukt *OIV* pastāvošo līdzsvaru, no otras puses, dalībvalstis gribēja saglabāt patstāvīgu nostāju.

27 — Procedūra 2011/2121. Atbilstoši informācijai, ko Komisija sniedza tiesas sēdē, procedūru izskatīšana tika apturēta, lai sagaidītu lēmumu šajā tiesvedībā.

36. 2012. gada 27. aprīlī Komisija iesniedza Padomei priekšlikumu lēmumam, ar ko nosaka nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina attiecībā uz rezolūcijām, kuras bija paredzēts pieņemt OIV desmitajā Ģenerālajā asamblejā 2012. gada 22. jūnijā²⁸. Pastāvot pārkāpuma procedūras spiedienam²⁹, priekšlikuma, kas balstīts uz LESD 43. pantu, skatot to kopā ar LESD 218. panta 9. punktu, grozīto variantu 2012. gada 11. jūnijā ar kvalificētu balsu vairākumu, “pret” balsojot Vācijai, Čehijas Republikai, Austrijai un Slovākijai un atturoties Luksemburgai, pieņēma Īpašā lauksaimniecības komiteja un 2012. gada 18. jūnijā – Padome (lauksaimniecība un zivsaimniecība)³⁰. Vācija, Grieķija, Nīderlande (Ungārija un Somija pievienojās šim paziņojumam), Rumānija un Apvienotā Karaliste šajā sakarā sniedza paziņojumu protokolam, kurā tās apšaubīja [LESD] 218. panta 9. punkta kā piemērota juridiskā pamata derīgumu³¹.

37. Apstrīdētais Padomes 2012. gada 18. jūnija lēmums nosaka kopīgu Savienības nostāju attiecībā uz 27 pielikumā minētiem rezolūciju projektiem par analīzes metodēm, lai noteiktu vīna nozares produktu sastāvu, kā arī specifiskācijas vīndarības metodēs izmantoto vielu identificēšanai un šo vielu tīrības noteikšanai un vīndarības metodes. Tās ir rezolūcijas, kuras, pēc Padomes domām, ietilpst Savienības kompetencē un rada tiesiskas sekas³². Dalībvalstīm, kuras ir OIV dalībnieces, OIV Ģenerālajā asamblejā ir jāapstiprina kopīgā nostāja. Turklāt attiecīgās dalībvalstis pēc saskaņošanas, it īpaši uz vietas, bez Padomes lēmuma var atbalstīt grozījumus, kas negroza rezolūcijas pēc būtības. Sastopoties ar jaunu zinātnisko vai tehnisko informāciju, kas var ietekmēt nostāju, attiecīgajām dalībvalstīm tomēr jālūdz atlikt saskaņošanu Ģenerālajā asamblejā līdz brīdim, kad, balstoties uz jaunajām atziņām, tiek noteikta Savienības nostāja.

38. OIV Ģenerālā asambleja, kas notika 2012. gada 22. jūnijā Izmirā, pieņēma rezolūcijas ar vienu izņēmumu³³. Pirms tam sēdēs, lai koordinētu Savienības nostāju Izmirā, rezolūciju projektu grozījumi tika novērtēti kā tādi, kas negroza to “būtību”. Rezolūciju tehniskajam saturam piekrita arī Vācijas Federatīvā Republika un nobalsoja par tām.

2) Tiesību normas rašanās vēsture

39. Noteikuma par nostājas noteikšanu, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, rašanās vēstures analīzi attaisno jau tādas tiesību normas kā LESD 218. panta 9. punkts īpašā vieta [LESD] sistēmā. Proti, var radīt izbrīnu, ka noteikums, lai noteiktu nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, parādās tāda panta kontekstā, kas reglamentē sarunu noteikumus un nolīgumu noslēgšanu starp Savienību un trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām. Lai izprastu tiesību normu, kuras piemērojamība ir izskatāmās tiesvedības priekšmets, manuprāt, ir jāanalizē gan tās izcelsme, gan iepriekšējās tiesību normas.

28 — COM(2012) 192, galīgā redakcija. Laikā starp OIV devīto un desmito Ģenerālo asambleju organizācija sarīkoja divas ārkārtas Ģenerālās asamblejas. Uz pirmo no šīm ārkārtas asamblejām tika iesniegts lēmuma projekts, pamatojoties uz LESD 218. panta 9. punktu, kas tomēr netika pieņemts. OIV pieņemtās rezolūcijas tika kvalificētas kā Savienības *acquis* nenozīmīgas. Uz otro ārkārtas asambleju laika trūkuma dēļ nevarēja tikt iesniegts lēmuma projekts un īstenota koordinācija Savienības ietvaros.

29 — Vācija un Čehijas Republika apgalvo, ka Komisija esot solījusi, ka gadījumā, ja dalībvalstis atbalstīs lēmumu, pārkāpuma procedūras netiks turpinātas. Tiesas sēdē Komisija atzina, ka balsu vairākums tika panākts, pateicoties pārkāpuma procedūras spiedienam.

30 — Padomes dokuments Nr. 11436/12.

31 — Rumānijas paziņojumā attiecīgais noteikums nav minēts, tomēr tajā ir skaidri noteikts, ka Rumānijas rīcību balsošanas sakarā nevar interpretēt kā precedentu līdzīgos gadījumos un ka Komisijai un dalībvalstīm ir jāprecizē kompetenču sadalījums.

32 — Turpretim citi rezolūciju projekti bija neoficiālas koordinācijas priekšmets Padomes sagatavošanas struktūrās saskaņā ar lojālas sadarbības pienākumu (LESD 4. panta 3. punkts).

33 — Pēc Padomes izteiktajiem apsvērumiem saskaņā ar Ģenerālās asamblejas kompetentās tehniskās komitejas lēmumu rezolūcija OENO-SPECIF 10-452 netika iesniegta saskaņošanai.

a) EEK līgums

40. EEK līgumā nebija iekļauta tiesību norma, kas atbilstu pašreizējam LESD 218. panta 9. punktam. Tomēr EEK līguma 116. pantā bija noteikts šādi: “Beidzoties pārejas laikam, visus jautājumus, kas ir īpaši nozīmīgi attiecībā uz kopējo tirgu, starptautiskās ekonomiskās organizācijās dalībvalstis risina tikai ar kopīgu rīcību. Šajā nolūkā priekšlikumus par kopīgas rīcības piemērošanas jomu un īstenošanu Komisija iesniedz Padomei, kas pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu. [..]”

41. Tiesa uzskata, ka šī tiesību norma radīja pamatu “dalībvalstu kopīgai nostājai starptautiskās organizācijās [..], kurās Kopiena *nav* dalībniecē”³⁴. Šāds noteikums toreiz bija vajadzīgs arī tādēļ, ka starptautiskās organizācijas kā dalībniecēm parasti ļāva pievienoties tikai valstīm³⁵ un tas varēja radīt problēmas tieši galvenajā Savienības kompetences jomā, proti, tirdzniecības politikas jomā. Praksē noteikums tika piemērots arī ārpus kopējās tirdzniecības politikas jomas³⁶. Turklāt šķiet, ka Tiesa uzstāja, lai attiecīgā tiesību norma tiktu piemērota sistemātiskāk³⁷. Turpretim dalībvalstis tiesību normu uztvēra kā savas kompetences apdraudējumu³⁸.

b) Māstrihtas līgums

42. Ar Māstrihtas līgumu šis noteikums tika svītrots no Līguma, to neaizstājot ar citu – KĀDP jomā palika vien pienākums koordinēt darbību starptautiskās organizācijās un atbalstīt kopējās nostājas³⁹. Dalībvalstu skatījumā iemesls tam ir pārāk lielā iejaukšanās to suverenitātē⁴⁰. Līgumos tagad nebija neviena noteikuma, kas skaidri reglamentētu dalībvalstu un Kopienas rīcības saskaņošanu starptautiskās organizācijās.

43. Ņemot vērā starptautisko organizāciju pieaugošo nozīmi daudzās Kopienas jomās un tās plašajā kompetencē, Kopienai arī turpmāk bija jāveic darbība saistībā ar starptautiskām organizācijām, kas savukārt izvirzīja jautājumu par juridisko pamatu, kam praksē katrā ziņā nozīme parasti bija tikai tad, kad Savienības iestādes un dalībvalstis nevarēja panākt vienošanos.

44. Risinot sarunas par starptautiski saistošiem lēmumiem, šajā ziņā varēja piemērot tiesību normas par nolīgumu slēgšanu. Tiesa jau Atzinumā 1/78 ir secinājusi, ka, risinot sarunas starptautiskās organizācijās par “saistībām, kuras saistoši ir uzņēmies starptautisko tiesību subjekts”, ir piemērojami noteikumi par sarunu noteikumiem un nolīgumu slēgšanu, nevis EEK līguma 116. pants⁴¹. Tiesa Atzinumā 2/92 aplūkoja jautājumu par Kopienas pievienošanos Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) Padomes trešajam pārskatītajam lēmumam par attieksmi pret rezidentiem⁴², kas arī ietilpa tās kompetences jomā. Kopiena nebija šīs organizācijas dalībniecē. Tiesa nolēma, ka

34 — Atzinums 1/78 (EU:C:1979:224, 50. punkts). Izcēlums mans.

35 — Par starptautisko tiesību aspektu skat. Kuijper, P., u.c. (izd.) *The Law of EU External Relations*, Oksforda: OUP, 2013, 201. lpp. Par šo tēmu vispārīgi: Eeckhout, P. *EU External Relations Law*, Oksforda: OUP, 2. izdevums, 2012, 222.–231. lpp.

36 — Spriedums Komisija/Padome (“AETR”, 22/70, EU:C:1971:32, 76. un 77. punkts).

37 — Spriedums *Kramer u.c.* (3/76, 4/76 un 6/76, EU:C:1976:114, 42. un 43. punkts); šajā ziņā skat. Constantinesco, V., u.c. (izd.) *Traité instituant la CEE*, Parīze: Economica, 1992, 116. pants, 6. un 16. punkts.

38 — Tā, piemēram, tika izteikta kritika, ka atbilstoši šai tiesību normai Kopiena varēja pieņemt lēmumus ar balsu vairākumu, bet Padome iekšēji šādus lēmumus būtu varējusi pieņemt tikai vienbalsīgi, un ka lēmumus varēja pieņemt dalībvalstu ekskluzīvo funkciju jomā (CONF/3870/96).

39 — LES J.2. panta 3. punkts, tagad – LES 34. panta 1. punkts, ar pienākumu atbalstīt Savienības nostāju, turklāt “nostāja” nav jāinterpretē šaurā izpratnē. Šajā ziņā Geiger, R., no: Geiger, R., u.c. (izd.), *EUV/AEUV*, Minhene: C. H. Beck, 5. izdevums, 2010, LES 34. pants, 1. punkts.

40 — Sack, J. “Les relations extérieures de l'Union européenne sous l'angle institutionnel”, *Revue des affaires européennes* 2001–2002, 29., 33. lpp.

41 — Atzinums 1/78 (EU:C:1979:224, 51. punkts), skat. arī Atzinumu 1/75 (EU:C:1975:145).

42 — Lēmums skaidri ļāva Kopienai pievienoties; Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas Padomes trešā pārskatītā lēmuma par attieksmi pret rezidentiem 7. pants.

(juridiski saistošais) lēmums ir pielīdzināms nolīgumam starp Kopienu un trešām valstīm. EKL 228. panta izpratnē nolīgums esot “jebkādas saistības, kuras saistoši ir uzņēmies starptautisko tiesību subjekts”⁴³. Tādējādi viedoklis, ka starptautisku organizāciju lēmumu pieņemšana ir pielīdzināma nolīgumu slēgšanai, bija atbilstīgs⁴⁴.

45. Faktiski tad arī varēja konstatēt, ka skaidra juridiskā pamata neesamība, lai koordinētu rīcību starptautiskās organizācijās ar organizāciju lēmumiem, kas rada tiesiskas sekas, tika aizstāta, izmantojot it īpaši EKL 113. pantu (kopējā tirdzniecības politika) un EKL 228. pantu (starptautisku nolīgumu slēgšana)⁴⁵.

c) Amsterdamas līgums

46. Tomēr šāda tiesiskā situācija neatbilda Savienības ārējo attiecību vajadzībām. Problēmas radīja it īpaši jauktie nolīgumi⁴⁶. Tādēļ, risinot sarunas par Amsterdamas līgumu, tika noteikts, ka, neskatoties uz pastāvošo kompetenču sadalījumu, Kopienai jārunā vienā balsī. Tā tas bija it īpaši tādēļ, ka palielinājās jauktu iestāžu skaits, kuru lēmumi radīja tiesiskas sekas⁴⁷. Šīs problēmas risinājumam tika ierosināts papildināt EKL 228. panta 2. punktu, tātad noteikumu par nolīgumu slēgšanu⁴⁸.

47. Sarunu rezultāts (pēc agrākā EKL 228. panta pārnumurēšanas) bija EKL 300. panta 2. punkta otrā daļa, kura bija formulēta šādi: “Atkāpjoties no 3. punkta noteikumiem, tās pašas procedūras attiecas arī uz lēmumu apturēt kāda nolīguma piemērošanu, kā arī uz tādu nostāju pieņemšanu, kas Kopienas vārdā jāapstiprina kādā struktūrā, kas izveidota ar nolīgumu, kurš noslēgts, pamatojoties uz 310. pantu, ja šāda struktūra ir aicināta pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, ar ko papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.”

48. It īpaši ilustratīva ir attiecīgā noteikuma sistēma: EKL 300. panta 1.–5. punkts reglamentēja procedūru, slēdzot starptautiskus nolīgumus. Šajā ziņā sarunu posms par nolīgumu (EKL 300. panta 1. punkts) tiek nošķirts no tā parakstīšanas brīža, reizē ar ko var pieņemt arī lēmumu par nolīguma pagaidu piemērošanu, un no nolīguma slēgšanas (EKL 300. panta 2. punkta pirmā daļa). Eiropas Parlamenta dalība nolīguma slēgšanas procedūrā saskaņā ar šiem noteikumiem ir izskaidrota 3. punktā.

49. EKL 300. panta 2. punkta otrā daļa atrodas starp šiem noteikumiem par nolīgumu slēgšanu, un tajā ir paredzēts, ka “atkāpjoties no 3. punkta noteikumiem, tās pašas procedūras [attiecas] arī” uz nolīguma apturēšanu un nostājas pieņemšanu struktūrās, kas izveidotas saskaņā ar EKL 310. pantu. Tātad nolīgumu slēgšanas procedūrai (konkrēti – EKL 300. panta 2. punkta pirmajai daļai) – ar modifikāciju saistībā ar Parlamenta dalību – ir jāattiecas arī uz lēmumu pieņemšanu struktūrās, kas izveidotas saskaņā ar EKL 310. pantu, tātad ar asociācijas nolīgumiem. Atšķirībā no EKL 300. panta 3. punktā noteiktās Parlamenta iesaistīšanas šajos gadījumos saskaņā ar EKL 300. panta 2. punkta trešo daļu Parlamentam tikai tūlīt un pilnīgi tiek darīts zināms katrs lēmums. Noteikuma piemērošanas jomas ierobežotā attiecināšana tikai uz Asociācijas padomēs pieņemtiem lēmumiem ir izskaidrojama tieši ar Asociācijas padomēs pieņemto lēmumu īpašo vietu Savienības tiesību sistēmā, proti, kā šīs sistēmas neatņemamu sastāvdaļu⁴⁹.

43 — Atzinums 2/92 (EU:C:1995:83, 8. punkts).

44 — Skat. arī Vedder, C., *Die auswärtige Gewalt des Europa der Neun*, Getingene: Otto Schwartz&Co., 1980, 155.–157. lpp.

45 — Sack, J. *The European Community's Membership of International Organizations*, CMLR 32 (1995), 1227., 1252. lpp.; Schmalenbach, K., no: Callies, C., Ruffert, M., (izd.), *Kommentar zu EU-Vertrag und EG-Vertrag*, Noivida: Luchterhand, 1999, 300. pants, 49. punkts.

46 — Par šo un Kopienas kompetenci kļūt par starptautiskas organizācijas dalībnieci Atzinums 1/76 (EU:C:1977:63, 5. punkts), Atzinums 1/94 (EU:C:1994:384); Hillion, C., Koutrakos, P. (izd.), *Mixed Agreements Revisited*, Oksforda: Hart, 2010.

47 — CONF/3870/96, it īpaši 5. lpp. Tiktāl izejvielu nolīguma un Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas gadījumā jau sen bija notikusi nepublicēta vienošanās starp Padomi un Komisiju. Sack, J. “Die Europäische Gemeinschaft als Mitglied Internationaler Organisationen”, no: Ranzhofer, A., u.c. (izd.), *Gedächtnisschrift für Eberhard Grabitz*, Minhe: C. H. Beck, 1995, 655.–659. lpp.

48 — CONF/3822/96; CONF/3870/96.

49 — Spriedums *Sevince* (C-192/89, EU:C:1990:322, 9. punkts) un spriedums *Griekija/Komisija* (30/88, EU:C:1989:422, 13. punkts).

50. Tādējādi attiecīgā noteikuma mērķis līdztekus noteikumu par nolīgumu slēgšanu piemērošanas precizēšanai bija vienkāršot procedūru⁵⁰, radīt *lex specialis* procedūrai, kas tiek piemērota parastā situācijā, lai noteiktu nostāju, kas jāapstiprina Asociācijas padomēs, tātad struktūrās, kas izveidotas ar nolīgumiem, kuros Savienība pēc definīcijas (EKL 310. pants) ir līgumslēdzēja puse.

d) Nicas līgums

51. Nicas līgums saglabāja attiecīgās tiesību normas formulējumu, tomēr atcēla tās ierobežoto piemērošanu tikai struktūrām, kas izveidotas ar nolīgumiem, kas noslēgti uz EKL 310. panta pamata. Šajā lietā nozīmīgās EKL 300. panta 2. punkta otrās daļas attiecīgā fragmenta teksts tagad bija formulēts vispārīgi: “kas Kopienas vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā”. Tādējādi noteikums zaudēja tā ierobežoto piemērošanu īpašam vai attiecīgi vienam vienīgam nolīgumu veidam, ar ko tiek izveidota kāda struktūra⁵¹.

e) Lisabonas līgums

52. Ar Lisabonas līgumu noteikumi par nolīgumu slēgšanas procedūru – un arī par kopīgas nostājas noteikšanu – tika paredzēti LESD 218. pantā. Tas izraisīja virkni redakcionālu izmaiņu. Tā, piemēram, vairs nebija vajadzīga atsauce uz “to pašu procedūru” un ievada norāde uz 3. punktā paredzēto atkāpi. Tās tika aizstātas ar procedūras aprakstu. Visādā ziņā ar šo Līguma grozījumu tomēr netika izdarītas būtiskas satura izmaiņas. Redakcionālās izmaiņas it īpaši negrozīja noteikuma kā *lex specialis* statusu, kā tas izriet no fakta, ka tas joprojām palika nolīgumu slēgšanas procedūras normas (LESD 218. pants) sastāvdaļa.

3) Lieta CITES

53. Visbeidzot, jāanalizē jautājums, ciktāl izskatāmajā lietā ir nozīme lietas dalībnieku vairākkārt minētajai lietai CITES un it īpaši – vai Tiesa attiecīgajā lietā jau kaut vai netieši ir lēmusi par jautājumiem, kas ir risināmi izskatāmajā lietā.

54. Arī lieta CITES bija par Savienības dalībvalstu kopīgas nostājas noteikšanu starptautiska nolīguma ietvaros (konkrēti – CITES līgumslēdzēju pušu konferences 14. sanāksmē), kuram Savienība pati nebija pievienojusies. Padome – līdzīgi kā šajā gadījumā – pieņēma lēmumu, ar ko noteica kopīgu nostāju, kas bija jāapstiprina šajā sanāksmē. Lai gan Padome atbilstoši tās sniegtajai informācijai bija pieņēmusi lēmumu procedūrā saskaņā ar EKL 300. panta 2. punkta otro daļu, tagadējā LESD 218. panta 9. punkta iepriekšējo noteikumu, lēmumā patiešām nebija minēts juridiskais pamats. Padomē iepriekš notika pretrunīgas diskusijas par piemērota juridiskā pamata izvēli. Komisija cēla prasību atcelt tiesību aktu, argumentācijā norādot, ka, nenosaucot juridisko pamatu, lēmums pārkāpj pienākumu norādīt pamatojumu⁵².

55. Attiecīgā tiesvedība izskatāmajā lietā ir nozīmīga divu iemeslu dēļ. Pirmkārt, Tiesa lēma, atbalstot Komisijas prasījumu, ka lēmumā ir jābūt norādītam juridiskam pamatam, kas nosaka Savienības nostāju attiecībā uz tās kompetencē esošo jomu, ko dalībvalstis, kopīgi rīkojoties Savienības interesēs, apstiprina Savienības neratificēta starptautiska nolīguma līgumslēdzēju pušu sanāksmē⁵³.

50 — Schmalenbach, K., no: Calliess, C., Ruffert, M. (izd.), *Kommentar zu EU-Vertrag und EG-Vertrag*, Noivida: Luchterhand, 1999, 300. pants, 45. punkts.

51 — Tagad noteikums attiecās arī uz citām, piemēram, ar Sadarbības nolīgumiem izveidotām struktūrām. *Conference of the Representatives of the Governments of the Member States, The Legal Adviser*, dokuments SN 2705/00, 2000. gada 10. maijs. Skat. Rehulka, no: Mayer, H., Stöger, K., *Kommentar zu EUV und AEUV*, Vīne: Manzsche Verlags- und Universitätsbuchhandlung, 2011, LESD 218. pants, 3. punkts; Terhechte, no: Schwarze, J. (izd.), *EU-Kommentar*, Bādenbādene: Nomos, 2. izdevums, 2009, LESD 218. pants, 11.–14. punkts.

52 — Spriedums “CITES” (EU:C:2009:590, 19., 58. un 59. punkts).

53 — Spriedums “CITES” (EU:C:2009:590, 43., 45., 61. un 62. punkts).

56. No šāda viedokļa izskatāmā lieta atspoguļo lietas *CITES* radītās sekas. Tagad Padome atbilstoši tās pienākumam ir norādījusi juridisko pamatu. Tomēr prasītāja un personas, kas iestājušās lietā tās atbalstam, uzskata, ka tas nav piemērots juridiskais pamats.

57. Otrs iemesls, kāpēc lietai *CITES* šajā gadījumā ir īpaša nozīme, ir tāds, ka juridiskais pamats, kura piemērotība izskatāmajā lietā tiek apstrīdēta, tika minēts arī lietā *CITES*. Padome un Komisija uzskata, ka Tiesa šajā diskusijā katrā ziņā netieši ir apstiprinājusi, ka attiecīgais juridiskais pamats ir piemērojams tādās situācijās kā izskatāmajā lietā.

58. Manuprāt, no sprieduma neizriet šāds apgalvojums. Tiesa gan norādīja, ka “Padome ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar EKL 300. panta 2. punkta otro daļu”⁵⁴, tomēr tas bija tikai faktu apraksts⁵⁵. Tiesa nevienā punktā neizdara secinājumu, ka minētais noteikums patiešām ir piemērots juridiskais pamats, lai noteiktu nostāju starptautiskās struktūrās, kurās Savienība pati nav dalībniece.

59. Arī ģenerālvokātes J. Kokotes [*J. Kokott*] secinājumos nav šādu atzinumu. Gluži pretēji, ģenerālvokāte izvirza argumentu, ka lēmuma juridisko pamatu, ja tas nav norādīts, nevar nepārprotami noteikt, pamatojoties uz tiesību aktu, arī tādēļ, ka nav skaidrs, vai EKL 300. panta 2. punkta otrā daļa ir piemērojama starptautiskiem nolīgumiem, kuros Kopiena pati nav dalībniece. Sistēmiskā interpretācija gan liedzot šādu piemērošanu, tomēr teleoloģiskā interpretācija to atļaujot⁵⁶. Ģenerālvokātei nebija jāsniedz atzinums par attiecīgā noteikuma piemērojamību, un viņa to arī nesniedza.

60. Tādējādi Tiesa lietā *CITES* pat netieši neizlēma nevienu no šajā lietā izvirzītajiem jautājumiem. Problēma joprojām palika atklāta.

B – Analīze

1) LESD 218. panta 9. punkta interpretācija

61. Savas nostājas pamatojumam Vācija pēc būtības izvirza divus argumentus, proti, ka šeit interpretējamā tiesību norma balstās uz pieņēmumu, ka Savienība pati ir attiecīgās starptautiskās organizācijas dalībniece, kas izskatāmajā lietā tā nav, un ka nostājas noteikšana, kas Savienības vārdā jāapstiprina, atbilstoši attiecīgajai tiesību normai ir pakārtota vēl vienam nosacījumam, kas nav izpildīts, proti, ka starptautiskajai organizācijai jāpieņem “lēmumi ar juridiskām sekām”, tātad starptautiski saistoši lēmumi, kas šajā gadījumā arī tā nav. Tādējādi izskatāmajā tiesvedībā ir jāanalizē, vai LESD 218. panta 9. punkts patiešām pēc sava normatīvā satura prasa, lai Savienība, pirmkārt, būtu attiecīgās starptautiskās organizācijas dalībniece un, otrkārt, lai lēmumi, kas jāpieņem attiecīgajai struktūrai, vai katrā ziņā daži tās lēmumi būtu starptautiski saistoši.

a) Dalība

62. Līdz ar to vispirms jāanalizē jautājums, vai LESD 218. panta 9. punktu var piemērot arī, lai noteiktu nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja Savienība pati nav nolīguma līgumslēdzēja puse, bet tādas ir tikai dažas Savienības dalībvalstis.

54 — Spriedums “*CITES*” (EU:C:2009:590, 51. punkts).

55 — Spriedums “*CITES*” (EU:C:2009:590, 59. punkts).

56 — Ģenerālvokātes J. Kokotes secinājumi lietā “*CITES*” (C-370/07, EU:C:2009:249, 75.–77. punkts).

63. LESD 218. panta 9. punkta pilns teksts ir šāds: “Padome pēc Komisijas vai Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikuma pieņem lēmumu, ar ko pārtrauc kāda nolīguma piemērošanu, kā arī nosaka nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.”

64. Tādējādi vienā teikumā ir apvienoti no pirmā acu uzmetiena izteikti atšķirīgi tiesiskie regulējumi. Vispirms tiesību norma skar lēmuma pieņemšanu, “ar ko pārtrauc kāda nolīguma piemērošanu”. Dominējošais viedoklis ir tāds, ka šis noteikums tika pieņemts, ņemot vērā faktu, ka daudzos gadījumos tirdzniecības un sadarbības nolīgumos, ko Savienība bija noslēgusi kopš 1990. gadiem, bija iekļautas cilvēktiesību normas, kuru pārkāpumu rezultātā nolīgums bija jāaptur vai jāizbeidz⁵⁷. Tiesību norma radīja skaidrību par šajā gadījumā piemērojamo procedūru un tādējādi pieļāva Savienības ātru rīcību⁵⁸.

65. Tātad noteikumā ir ietverts juridiskais pamats, lai noteiktu nostāju starptautiskās organizācijās. Tas ir izskatāmās lietas priekšmets.

i) Teksts

66. Gramatiskā interpretācija jāsāk ar secinājumu, ka attiecīgā tiesību norma katrā ziņā vispārīgi runā par “nolīgumiem”⁵⁹, skaidri nenošķirot gadījumus, kad Savienība ir šādu nolīgumu līgumslēdzēja puse, un gadījumus, kad tas tā nav. Tomēr no regulējuma neesamības nevar izdarīt pārsteidzīgus secinājumus, kā to galu galā ierosina Padome, ka, ja likums nenošķir gadījumus, arī likuma piemērotājs tos nedrīkst nošķirt⁶⁰.

67. Katrā ziņā jāņem vērā, ka noteikumā viens un tas pats vārds “nolīgums” ir vairākkārt izmantots vienā elpas vilcienā un it īpaši attiecībā uz divām atšķirīgām situācijām. Vispirms tiek reglamentēta [lēmuma pieņemšana], “ar ko pārtrauc kāda nolīguma piemērošanu”, pēc tam – nostājas noteikšana ar nolīgumu izveidotā struktūrā. Tomēr šādos apstākļos jāuzskata, ka vienam un tam pašam vārdam ir jābūt vienai un tai pašai nozīmei. Ir skaidrs, ka pirmajā gadījumā runa var būt tikai par Savienības nolīgumiem. Līdz ar to arī otrajā gadījumā vārdam “nolīgums” jābūt tai pašai nozīmei, tas nozīmē, ka arī šajā gadījumā runa ir par Savienības nolīgumiem⁶¹.

57 — Skat. Vīnes Konvencijas par starptautisko līgumu tiesībām 57. un 60. pantu. Brandtner, B., Rosas, A. *Human Rights and the External Relations of the European Community*, EJIL 9 (1998), 468. lpp.; Bartels, L., *Human Rights Conditionality in the EU's International Agreements*, Oksforda: OUP, 2005; skat. COM(95) 216, galīgā redakcija.

58 — Šajā ziņā vienprātīgi: Zagel, G., no: Smit, H., u.c. (izd.), *Smit & Herzog on the Law of the European Union*, Danversa: LexisNexis, 2013, 218.04[3][c] pants; Schmalenbach, K., no: Callies, C., Ruffert, M. (izd.), *EU/EAUV*, Minhene: C. H. Beck, 4. izdevums, 2011, 218. pants, 23. un 24. punkts.

59 — Jēdziens “nolīgums [vienošanās]” [Übereinkunft] aizstāja jēdzienu “nolīgums” [Abkommen], kas tika izmantots iepriekšējā tiesību normā – EKL 300. panta 2. punkta otrajā daļā. Tomēr ar to nav saistītas satura izmaiņas. Tas joprojām attiecas uz “jebkurām saistībām, kuras saistoši ir uzņēmies starptautisko tiesību subjekts, neatkarīgi no to veida”. Skat. Atzinumu 1/75 (EU:C:1975:145), skat. arī Atzinumu 2/92 (“ESAO”, EU:C:1995:83, 8. punkts), spriedumu Francija/Komisija (C-233/02, EU:C:2004:173, 45. punkts).

60 — Atbilstoši pamatprincipam *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus* (Glosse Pretium, Dig. 6.2.8). Par tikpat maldīgu uzskatu Padomes izteikto argumentu, ka skaidras teksta interpretācijas un neesošu atkāpju citās valodu versijās gadījumā vairs nav jāizmanto citas interpretācijas metodes. Tiesa ir nepārprotami secinājusi, ka, interpretējot Kopienas tiesību normu, “jāņem vērā ne tikai tās formulējums, bet arī tās konteksts un tiesiskā regulējuma, kura sastāvdaļa tā ir, mērķi”. Spriedums *Sturgeon* u.c. (C-402/07 un C-432/07, EU:C:2009:716, 41. punkts), spriedums *SGAE* (C-306/05, EU:C:2006:764, 34. punkts) un spriedums *Wendelboe* u.c. (19/83, EU:C:1985:54, 13.–15. punkts).

61 — Rezultātā arī Lorenzmeier, S., no: Grabitz, E., u.c. (izd.), *Das Recht der Europäischen Union*, Minhene: C. H. Beck, 51. papildu izdevums, 2013, 218. pants, 8. punkts. Par jēdziena izmantošanu LESD 218. panta 11. punktā atsaucos uz manis sniegto raksturojumu par noteikuma sistēmisko interpretāciju.

68. Nepārliciecināms man šķiet Vācijas izvirzītais arguments, kas ir balstīts uz jēdzienu “Savienības vārdā”. Vācija argumentē, ka no fakta, ka nosakāmā nostāja “*Savienības vārdā*” jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā⁶², izriet, ka Savienībai jābūt organizācijas dalībniecei⁶³. Tālāk minēto iemeslu dēļ tomēr neuzskatu, ka šā jēdziena izmantošana automātiski nozīmē, ka Savienībai pašai jābūt nolīguma līgumslēdzējai pusei.

69. Ja Savienība pati ir nolīguma līgumslēdzēja puse, tātad, ja tā ir starptautiskas organizācijas dalībniece, tai nav vajadzīga neviena dalībvalsts, kas kā vietniece runā tās vārdā, bet gan tikai pilnvarotais pārstāvis attiecīgā panta otras daļas izpratnē⁶⁴. Tātad mūs interesējošās situācijas kontekstā jēdziens var būt domāts tikai neīstā vai pārnēstā nozīmē, proti, tādā nozīmē, ka dalībvalstis *Savienības interesēs* prezentē tās nostāju, šajā ziņā skaidri nerīkojoties svešā vārdā.

70. Tiktāl Padome pamatoti norāda, ka bieži pat Savienības ekskluzīvā ārējā kompetence ir jāīsteno ar dalībvalstu starpniecību, kuras kopīgi darbojas Kopienas interesēs. Tā tas ir, piemēram, gadījumā, ja starptautisko tiesību apsvērumu dēļ Savienībai pašai ir liegta dalība starptautiskā organizācijā⁶⁵. Šādā gadījumā dalībvalstis apstiprina Savienības nostāju un, kā piebilst Komisija, tām ir jānodrošina šīs nostājas efektīva apstiprināšana.

71. Tādēļ, ņemot vērā visu iepriekš minēto, uzskatu, ka vārds “nolīgums”, kā tas ir izmantots LESD 218. panta 9. punktā, attiecas uz nolīgumiem, kuros Savienība ir līgumslēdzēja puse.

ii) Sistēma

72. Par noteikuma sistēmu secinājumus var izdarīt gan no sadaļas, kurā atrodas attiecīgā tiesību norma, gan no paša panta.

73. Interpretējamais noteikums ietilpst LESD Piektās daļas (Savienības ārējā darbība) V sadaļā “Starptautiski nolīgumi”. Kā liecina LESD 216. pants par nolīgumu slēgšanas kompetenci, kas ievada attiecīgo sadaļu, šajā sadaļā ir runa par *Savienības* nolīgumiem. To apliecina citu sadaļas noteikumu saturs.

74. Arī pats 218. pants liecina par labu šādai sistēmiskai interpretācijai. Proti, 218. panta 1. punktā ir noteikts, ka – neskarot 207. panta noteikumus – “Savienības nolīgumus ar trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām apspriež sarunās un noslēdz saskaņā ar turpmāk norādīto procedūru”. Kā liecina vēsturiskie apsvērumi, lēmuma pieņemšana, ar ko nosaka nostāju kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, kurai ir jāpieņem lēmumi ar tiesiskām sekām, Līguma izpratnē ir īpašs nolīgumu slēgšanas veids. LESD 218. panta 1. punktā ir skaidri paredzēts, ka attiecīgās tiesību normas 9. punkts ir piemērojams vien “Savienības nolīgum[iem] ar trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām”.

75. Interpretāciju apstiprina arī tas apstāklis, ka attiecīgais noteikums nepārprotami nav piemērojams tiesību aktiem, “kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu”. Šis attiecīgā noteikuma piemērošanas jomas ierobežojums, manuprāt, skaidri atspoguļo šī noteikuma *lex specialis* raksturu attiecībā uz nostājas noteikšanu starptautiskās organizācijās, kam bija jārada vienkāršāka procedūra salīdzinājumā ar nolīgumu slēgšanas procedūru. Šī vienkāršotā procedūra, konkrēti – Parlamenta dalības ierobežojums, nav piemērojama īpaši svarīgu lēmumu gadījumā. Tomēr *lex*

62 — Izcēlums mans.

63 — Vācija izvirzīja argumentus, ka nav pieļaujams izteikt apsvērumus kādā “vārdā”, kas nav attiecīgās starptautiskās organizācijas dalībnieks, un ka OIV dalībvalstis, kas neietilpst Savienībā, noraida “Savienības vārdā” izteikto nostāju, un ka sanāksmes vadība to nepieņem.

64 — LESD 218. panta 7. punktā jēdziens “Savienības vārdā” ir izmantots pilnvarotas pārstāvības izpratnē: “Slēdzot nolīgumus, Padome [...] var pilnvarot sarunu vadītāju *Savienības vārdā* apstiprināt grozījumus [...]” Izcēlums mans.

65 — Atzinums 2/91 (EU:C:1993:106, 5. punkts), spriedums Komisija/Grieķija (C-45/07, EU:C:2009:81, 31. punkts). Skat. tālāk 91. zemsvītras piezīmi.

specialis, ar ko vienkāršo nolīgumu slēgšanas procedūru, nevar piemērot nolīgumiem, kuriem Savienības nolīgumu slēgšanas procedūra vienalga nav piemērojama. Ņemot vērā, ka nolīgumu slēgšanas procedūra attiecas uz Savienības nolīgumiem, arī LESD 218. panta 9. punktā paredzētā procedūra var attiekties tikai uz Savienības līgumiem.

76. Padome un Komisija iebilst pret šo argumentu, norādot, ka arī LESD 218. panta 11. punkts ir piemērojams dalībvalstu nolīgumiem, kuros Savienība nav dalībniece, un tāpēc ne visi LESD 218. panta noteikumi ir piemērojami tikai Savienības nolīgumiem.

77. Patiešām, saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru LESD 218. panta 11. punktā paredzēto iespēju saņemt Tiesas atzinumu par to, vai paredzētais nolīgums ir saderīgs ar Līgumu noteikumiem, zināmos gadījumos var izmantot arī nolīgumu gadījumā, kurus paredzēts slēgt nevis pašai Savienībai, bet gan dalībvalstīm⁶⁶. Tomēr šajā kontekstā Tiesa aplūkoja jautājumu, kā Savienības tiesībās ir noteiktas Savienības un dalībvalstu kompetences⁶⁷, nevis vispārīgi izvērtēja dalībvalstu nolīgumus. Manuprāt, šī judikatūra ļoti specifiski attiecas uz atzinuma sniegšanas procedūru un to nevar izmantot kā argumentu, lai interpretētu citus LESD 218. panta noteikumus, it īpaši šeit interpretējamo punktu.

78. Tādējādi sistēmiskā interpretācija atbalsta prasītājas nostāju⁶⁸.

iii) Teleoloģija

79. Veicot teleoloģisko interpretāciju, vispirms ir jānosaka tiesību normas mērķis. To var noskaidrot, pirmkārt, interpretējot kontekstu un sakarību, otrkārt, ņemot vērā mērķi, kāds bija likumdevējam, pieņemot attiecīgo tiesību normu, un, visbeidzot, par pamatu ņemot Līguma mērķi kopumā⁶⁹.

80. Tiesību normas mērķi katrā ziņā atspoguļo tās rašanās vēsturi, proti, realitātē nolīgumu slēgšanas procedūras izmantošana, lai noteiktu nostāju starptautiskās organizācijās attiecībā uz Savienībai starptautiski saistošiem lēmumiem, ko paredzēja Māstrihtas līgums, neatbilda vajadzībām. Ar Amsterdamas līgumu tika radīta vienkāršota procedūra, kuru sākotnēji piemēroja tikai Asociācijas padomēm un kuras piemērošana vēlāk tomēr tika paplašināta. Šajā ziņā LESD 218. panta 9. punktam bija jārada *lex specialis* salīdzinājumā ar vispārīgo nolīgumu slēgšanas procedūru, lai Savienības iekšienē veidotu nostāju, starptautiskajās struktūrās pieņemot lēmumus, kas rada tiesiskas sekas. Tāpēc, citējot Komisijas kā personas, kas iestājusies lietā, iesniegto procesuālo rakstu, attiecīgajai tiesību normai jāļauj "starptautisko nolīgumu ietvaros pieņemt lēmumus, kurus ES līmenī var pakļaut vienkāršotai un līdz ar to ātrai procedūrai, tomēr neizjaucot institucionālo līdzsvaru.

81. Tiesību normas konteksts liecina, ka, lai gan tās piemērošanas joma ar Nicas līgumu tika paplašināta, attiecīgo tiesību normu, jau ņemot vērā teksta minimālos grozījumus, nebija paredzēts attiecināt arī uz dalībvalstu nolīgumiem un, lai gan ar Lisabonas līgumu tika izdarīti grozījumi, tā joprojām ir paredzēta sākotnējam mērķim. Proti, tā līdz šodienai ir tāda panta sastāvdaļa, kas veltīts jautājumiem par sarunu noteikumiem un Savienības nolīgumu slēgšanu, tādēļ tai arī turpmāk ir jābūt *lex specialis* nolīgumu slēgšanas procedūrā.

82. Tomēr nolīgumu slēgšanas procedūra ir procedūra nolīgumu slēgšanai starp *Savienību* un trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām (LESD 218. panta 1. punkts). Ja LESD 218. panta 9. punktā paredzētā procedūra šajā kontekstā ir *lex specialis*, arī šai tiesību normai jābūt piemērojamai tikai nolīgumiem, kuros Savienība ir līgumslēdzēja puse.

66 — Atzinums 2/91 (EU:C:1993:106, 5. punkts).

67 — Atzinums 2/91 (EU:C:1993:106, 3. un 4. punkts).

68 — Skat. ģenerālvokātes J. Kokotes secinājumus lietā "CITES" (EU:C:2009:249, 75. punkts).

69 — Šajā ziņā skat. Simon, D., *L'Interprétation judiciaire des traités d'organisations internationales*, Parīze: Pedone, 1981, 391.–398. lpp. Skat. arī Lecourt, R., *L'Europe des juges*, Brisele: Bruylant, 1976, 235.–247. lpp.

iv) Starpsecinājumi

83. No iepriekš minētā izriet, ka ar LESD 218. panta 9. punktu tiek prezumēts, ka Savienībai jābūt tāda nolīguma līgumslēdzējai pusei, ar ko izveido tiesību normā minēto struktūru.

b) Lēmumi ar tiesiskām sekām

84. Jautājums par “tiesisko seku” kritērija nozīmi, kas ir otrais izskatāmajā lietā izvirzītais tiesību jautājums, rodas divu īpašu apstākļu dēļ. Proti, pirmkārt, *OIV* rezolūcijās, uz kurām attiecās strīdīgais lēmums, ir iekļauti *ieteikumi*, kas – tiktāl neapstrīdami – katrā ziņā klasisko starptautisko tiesību izpratnē nav saistoši⁷⁰, neatkarīgi no jautājuma, vai *OIV* rezolūcijas vispār var būt saistošas Savienībai, kas nav šīs organizācijas dalībniece⁷¹.

85. Otrkārt, un tikpat neapstrīdami, Savienības sekundārajās tiesībās kopš 2008. gada ir atrodamas dinamiskas atsauces tieši uz šīm *OIV* rezolūcijām. Tā, piemēram, Komisija, atļaujot vīndarības metodes, balstās uz *OIV* ieteiktām metodēm (Vienotās TKO regulas 120.f pants). Turklāt analīzes metodes, ar kurām nosaka vīna nozares produktu sastāvu, un noteikumi, pēc kuriem var noteikt, vai šie produkti ir apstrādāti, neievērojot atļautās vīndarības metodes, ir *OIV* ieteiktās un publicētās metodes un noteikumi (Vienotās TKO regulas 120.g pants), kurus saskaņā ar Regulas Nr. 606/2009 15. panta 2. punktu publicē arī Komisija. Visbeidzot, *OIV* ieteiktajām vīndarības metodēm ir nozīme arī tieši vīna importa jomā (Vienotās TKO regulas 158.a panta 2. punkts). Katrā ziņā abos pēdējos gadījumos *OIV* rezolūcijas, pateicoties dinamiskām atsaucēm Savienības tiesībās, ir iekļautas sekundārajās tiesībās. Arī pēc prasītājas domām, strīdīgās rezolūcijas attiecās uz metodēm Vienotās TKO regulas 120.f panta, 120.g panta un 158.a panta 2. punkta izpratnē.

86. Vācijas Federatīvā Republika un personas, kas iestājušās lietā tās atbalstam, uzskata, ka par lēmumiem “ar tiesiskām sekām” var tikt uzskatīti vienīgi starptautiskas organizācijas pieņemti starptautiski saistoši lēmumi.

87. Turpretim Padome un Komisija uzskata, ka arī tādi starptautiskas organizācijas lēmumi, kas Savienības tiesībās integrēti ar dinamiskas atsauces palīdzību, rada tiesiskas sekas attiecīgās tiesību normas izpratnē. Tās vēl min argumentu, ka arī minimālas nesaistoša lēmuma starptautiskas sekas ir pietiekamas, lai atzītu lēmuma tiesiskās sekas.

88. Turpinājumā es analizēšu attiecīgās tiesību normas tekstu, sistēmu un teleoloģiju, lai konstatētu, kas ir domāts ar tiesisko seku jēdzienu.

i) Teksts

89. Aplūkojot noteikuma tekstu, pirmajā brīdī uzmanību pievērš fakts, ka noteikumā izmantotais “tiesisko seku” jēdziens, kā ir apgalvojusi Komisija, atšķiras no starptautisko tiesību saistošā rakstura jēdziena. Tā tas ir arī citās valodu versijās⁷², kurās izmantotie jēdzieni, šķiet, drīzāk orientējas uz lēmuma tiesiskajām sekām un šajā ziņā nenosaka, kādām jābūt šīm sekām.

70 — *OIV* gan pārbauda ieteikumu piemērošanu (nolīguma 2. panta 2. punkta b) apakšpunkts), tomēr šī pārbaude nav saistošas ieviešanas kontrole.

71 — Šajā ziņā skat. spriedumu *Intertanko* u.c., C-308/06 (EU:C:2008:312, 47.–50. punkts) un spriedumu *Air Transport Association of America* u.c. (C-366/10, EU:C:2011:864, 52., 60.–71. punkts).

72 — “When that body is called upon to adopt acts having legal effects” angļu valodas, “lorsque cette instance est appelée à adopter des actes ayant des effets juridiques” franču valodas, “cuando dicho organismo deba adoptar actos que surtan efectos jurídicos” spāņu valodas un “se tale organo deve adottare atti che hanno effetti giuridici” itāļu valodas versijā.

90. Precīzāka analīze liecina, ka noteikuma teksts tomēr ir pretrunā Padomes izvirzītajai tēzei, kas balstās uz dinamiskām atsaucēm Savienības tiesībās, proti, noteikumā ir runa par lēmumiem ar tiesiskām sekām, kurus “ir tiesīga pieņemt” ar nolīgumu izveidotā struktūra⁷³. Šis noteikuma formulējums skaidri parāda ciešo saikni starp *struktūras* rīcību un tās rezultātu. Atbilstoši tam *struktūrai* būtu jāpieņem lēmumi, kuriem *jau sākotnēji* ir “tiesiskas sekas”. Tādējādi noteikums attiecas nevis uz gadījumiem, kad lēmums, kas nerada tiesiskas sekas, tikai vēlāk, pateicoties kādas līgumslēdzējas puses (mūsu gadījumā – Savienības) iekšējām tiesību normām, iegūst tiesiskas sekas, pat ja tas notiek automātiski, izmantojot dinamisku atsauci, bet gan drīzāk uz gadījumiem, kad lēmumam jau sākotnēji (un tādējādi atbilstoši pašas struktūras tiesību sistēmai, tātad atbilstoši starptautiskajām tiesībām) piemīt šī īpašība. Laikam tieši šajā tiešo tiesisko seku īpašībā ir saskatāms iemesls nepieciešamībai pieņemt kopīgu nostāju. Tādējādi noteikumā runa ir par to, ka no iestādes viedokļa Savienībai tiek noteiktas juridiskas saistības.

ii) Sistēma

91. Sistēmiskā interpretācija nesniedz lielu skaidrību. No vienas puses, LESD 216. panta 2. punktā jēdziens “[ir] saistoši” ir lietots kontekstā ar starptautiskiem nolīgumiem⁷⁴, kas varētu nozīmēt, ka vārdu savienojumam “tiesiskās sekas” ir jāpiešķir cita nozīme. Tomēr, no otras puses, noteikumā par prasību atcelt tiesību aktu (LESD 263. pants) vārdu savienojumā “tiesiskas sekas” [*Rechtswirkung*] ir identificējams jēdziens, kas ir līdzīgs “tiesisko seku” [*Rechtswirksamkeit*] jēdzienam, kas it īpaši izpaužas citās valodu versijās⁷⁵, un attiecas uz Tiesas pastāvīgo judikatūru, atbilstoši kurai celt prasību atcelt tiesību aktu var tikai par tādu tiesību aktu, kas rada “saistošas tiesiskās sekas”⁷⁶, kas varētu nozīmēt atbalstu ar to saistītajai tiesisko seku jēdziena interpretācijai saistošā rakstura (mūsu gadījumā – starptautisko tiesību rakstura) izpratnē. Visbeidzot, fakts, ka Tiesa citā kontekstā ir atzinusi starptautiski nesaistošu lēmumu nozīmi⁷⁷, neļauj izdarīt secinājumus attiecībā uz šeit aplūkojamo interpretācijas jautājumu.

iii) Teleoloģija

92. Kā jau iepriekš izklāstīts, attiecīgās tiesību normas mērķis ir radīt *lex specialis* salīdzinājumā ar vispārīgo nolīgumu slēgšanas procedūru, lai Savienības iekšienē veidotu nostāju, starptautiskajās struktūrās pieņemot lēmumus, kas rada tiesiskas sekas. Manuprāt, šis mērķis divu apsvērumu dēļ liecina par labu “tiesisko seku” interpretācijai starptautiski saistoša rakstura izpratnē.

93. Pirmkārt, nošķiršanai atkarībā no lēmuma iedarbības jānodala acīmredzami būtiski lēmumi no nebūtiskiem lēmumiem. Lēmuma gadījumā, kas rada tiesiskas sekas, tā juridiskā iedarbība attaisno atšķirīgu pieeju, lai noteiktu kopīgu nostāju, salīdzinājumā ar lēmumiem, kuri šādas sekas nerada. Tādējādi nošķiršana attiecas uz kvalitāti, kas jau sākotnēji piemīt lēmumiem, proti, uz faktu, ka tie Savienībai ir starptautiski saistoši. Starptautiski nesaistoši lēmumi, pamatojoties uz dinamiskām atsaucēm Savienības tiesībās, gan var ietekmēt tiesisko seku pieņemšanu Savienības tiesībās, tomēr šīs sekas ir balstītas uz Savienības brīvu gribu. Šādu tiesisko seku gadījumā runa nav par paša lēmuma īpašībām.

73 — Par citām valodu versijām skat. 72. zemsvītras piezīmi.

74 — Angļu valodas versijā – “binding”, franču valodas versijā – “liant”, spāņu valodas versijā – “vincularán”, itāļu valodas versijā – “vincolano”.

75 — Vācu valodā atbilstošais teksts ir formulēts šādi: “mit Rechtswirkung gegenüber Dritten”, angļu valodas versijā: “intended to produce legal effects vis-à-vis third parties” (izcēlums oriģinālā), franču valodas versijā: “destinés à produire des effets juridiques à l'égard des tiers”, spāņu valodas versijā: “destinados a producir efectos jurídicos frente a terceros”, itāļu valodas versijā: “destinati a produrre effetti giuridici nei confronti di terzi”.

76 — Spriedums *Eurocoton u.c./Padome* (C-76/01 P, EU:C:2003:511, 54. punkts), spriedums *Niederlande/Komisija* (C-147/96, EU:C:2000:335, 25. punkts) spriedums *Les Verts/Parlaments* (294/83, EU:C:1986:166, 24.–27. punkts) spriedums *IBM/Komisija* (60/81, EU:C:1981:264, 9. punkts) un spriedums “AETR” (EU:C:1971:32, 38.–55. punkts). Skat. arī spriedumu *Inuit Tapiriit Kanatami u.c./Parlaments un Padome* (C-583/11 P, EU:C:2013:625, 56. punkts).

77 — Šajā ziņā skat. spriedumu *Deutsche Shell* (C-188/91, EU:C:1993:24, 16.–18. punkts) un spriedumu *Komisija/Griekija* (EU:C:2008:642, 19.–23. punkts).

94. Otrkārt, attiecīgās tiesību normas rašanās vēsture liecina, ka Māstrihtas līguma darbības laikā *starptautiski saistošajiem lēmumiem* bija jāizmanto nolīgumu slēgšanas procedūra. Šajā ziņā starptautiska nolīguma jēdziens tika plaši definēts, proti, kā jau iepriekš raksturots, kā “jebkādas saistības, kuras saistoši ir uzņēmies starptautisko tiesību subjekts”⁷⁸. Tiktāl šķiet loģiski, ka attiecībā uz šo procedūru ar Amsterdamas līgumu radītā *lex specialis* norma arī ir vērsta uz starptautiski saistošiem lēmumiem.

95. Šāda interpretācija sniedz arī vajadzīgo tiesiskās drošības apmēru, lemjot par LESD 218. panta 9. punkta piemērojamību procedūrā iesaistīto iestāžu interesēs. Atbildētājas ierosinātie kritēriji to nenodrošinātu.

96. Ja tiesiskās sekas, kas iegūtas, pateicoties dinamiskai atsaucei Savienības tiesībās, Padome gribētu uzskatīt par pietiekamām, lai piemērotu LESD 218. panta 9. punktu, tā procedūras piemērošanu atstātu likumdevēja rīcības brīvībā. Dinamiskās atsauces ieviešana ļautu piemērot noteikumu, savukārt tā aizstāšana ar vienkāršu atbilstošā starptautiskā lēmuma iekļaušanu Savienības likumdošanā liegtu piemērot attiecīgo noteikumu. Šāds kritērijs man šķiet pārāk patvaļīgs, lai lemtu par tik svarīgas tiesību normas kā iespējams procesuālais juridiskais pamats piemērošanu⁷⁹.

97. Par kritēriju procesuālā juridiskā pamata piemērošanai vēl mazāk var izmantot Padomes un Komisijas minētās minimālās nesaistoša lēmuma starptautiskās sekas. Varētu mēģināt šajā ziņā norādīt, ka pēdējos gados starptautiskajā tiesību avotu doktrīnā ir nopietni centieni izteicienu “soft law” attiecināt arī uz lēmumiem, kas gan tiesiski nav saistoši, bet, pateicoties atsaucēm, to izmantošanai, lai interpretētu saistošas tiesību normas, vai to faktiskajai efektivitātei tie tomēr zināmā mērā ir nozīmīgi⁸⁰.

98. Lai atspoguļotu šo zināmo nozīmību izskatāmajā lietā, proti, attiecībā uz strīdīgajām OIV rezolūcijām, Padome šeit ir pamatoti norādījusi, ka uz šīm rezolūcijām kā starptautiskām tehniskām normām attiecas Pasaules Tirdzniecības organizācijas TBT nolīguma 2.4. un 2.5. pants⁸¹. Valstij, kura pieņem ar šīm normām saderīgus tehniskos noteikumus, ir priekšrocības gadījumā, ja Pasaules Tirdzniecības organizācijā tiek izvirzīti iebildumi tieši par šiem tehniskajiem noteikumiem kā tirdzniecības šķēršļiem, proti, eksistē atspēkojama prezumpcija, ka ar atbilstošām starptautiskām tiesību normām saderīgi valsts tehniskie noteikumi *nerada* nevajadzīgus šķēršļus starptautiskajai tirdzniecībai⁸². Manuprāt, “soft law” kategorija nav nedz juridiski nozīmīga, nedz skaidri ierobežojama lēmumu kategorija. Tādēļ to nevar izmantot kā kritēriju procesuāla juridiska pamata piemērošanai.

iv) Starpsecinājumi

99. LESD 218. panta 9. punktā minētais tiesisko seku jēdziens ir vērsts uz lēmuma starptautiski saistošo raksturu.

78 — Skat. iepriekš 59. zemsvītras piezīmi.

79 — Tomēr es līdzīgi kā Padome uzskatu, ka tas nav jautājums par Savienības materiālo kompetenču paplašināšanu pretstatā kompetences piešķiršanas principam.

80 — Skat. Dupuy, P.-M., *Droit international public*, Parīze: Dalloz, 10. izdevums, 2010, 433. lpp.; Malanczuk, P., *Akehurst's Modern Introduction to International Law*, Londona: Routledge, 7. izdevums, 1997, 54. lpp.

81 — Nolīgums par tehniskajiem šķēršļiem tirdzniecībā (“TBT nolīgums”), Līguma par Pasaules Tirdzniecības organizācijas izveidošanu 1.A pielikums (OV 1994, L 366, 86. lpp.), apstiprināts ar Padomes 1994. gada 22. decembra Lēmumu 94/800/EK (OV L 336, 1. lpp.).

82 — Šajā ziņā skat. Tamiotti, L., *Art. 2 TBT Agreement*, no: Wolfrum, R. u.c. (izd.), *Max Planck Commentaries on World Trade Law: Technical Barriers and SPS Measures*, Leidene: Brill, 2007, 226. lpp.

c) LESD 218. panta 9. punkta interpretācijas secinājumi

100. Tādējādi principā viss liecina, ka LESD 218. panta 9. punkts, ņemot vērā tā tekstu, sistēmu, jēgu un mērķi, nav domāts, lai to piemērotu tādiem gadījumiem kā izskatāmā lieta. Tomēr ar šo secinājumu vēl nevar pabeigt izskatāmās lietas analīzi.

2) Piemērošana pēc analogijas

101. Proti, Padome un Komisija ir izvirzījušas argumentus, kas, iespējams, var attaisnot tiesību normas piemērošanu pēc analogijas, lai gan nav izpildīti abi šeit izvērtētie tiesību normas piemērošanas nosacījumi. Tās uzskata, ka LESD 218. panta 9. punkts ir jāpiemēro, tiklīdz kādas ar starptautisku nolīgumu izveidotas struktūras darbība ietilpst Savienības kompetences jomā, it īpaši, ja tā ir Savienības ekskluzīvā kompetence⁸³. Tikai šādā veidā var nodrošināt Savienības un tās dalībvalstu rīcības spēju tās kompetences jomā.

102. Tādējādi šajā gadījumā vajadzība piemērot attiecīgo tiesību normu pēc analogijas var izrietēt no tā, ka attiecībā uz starptautiskas organizācijas darbību (kas nerada tiesiskas sekas) Savienības kompetences jomā, nepiedaloties Savienībai, Līgumi pretēji izvirzītajam mērķim neparedz attiecīgu Savienības procedūru, ko tā var piemērot, lai ar dalībvalstu starpniecību nodrošinātu savas ārējās kompetences efektīvu īstenošanu, un no tā, ka intereses ir pielīdzināmas tām, kādas tās ir LESD 218. panta 9. punkta parastā piemērošanas gadījumā.

103. Analogija ir viens no Savienības tiesību instrumentiem⁸⁴. Tā paredz, ka līdztekus neparedzēti nenoregulētai situācijai⁸⁵ ir jāsalīdzina arī intereses analizētajā un reglamentētajā situācijā. Šo nosacījumu izvērtējuma intensitāte ir atkarīga no jomas, kuras ietvaros tiek apsvērta piemērošana pēc analogijas. Piemēram, krimināltiesībās analogija gluži vienkārši nav iespējama⁸⁶. Savukārt Savienības materiālās kompetences jomā, ņemot vērā kompetences piešķiršanas principu, analogija ir izteikti problemātiska⁸⁷. Turpretim citās jomās, piemēram, saistībā ar atvasinātām tiesībām pārvietošanās un uzturēšanās jomā, analogija var būt pamatota⁸⁸.

104. Saistībā ar izskatāmo lietu katrā ziņā ir jāpiebilst, ka procesuālā juridiskā pamata jomā, kurā ir klasificējama šī lieta, analogija gan nav izslēgta, tomēr, ņemot vērā Savienības iestāžu kompetences, kas ir jāievēro, nosacījumi ir rūpīgi jāizvērtē. Turklāt analogija nav pieļaujama, ja kāda norma kā *lex specialis* ir radīta īpašam gadījumam⁸⁹. Principā analogijas izmantošana prasa rūpīgi izvērtēt iemeslus, kas varētu attaisnot tās piemērošanu.

83 — Man nav vajadzības izvērtēt, vai izskatāmajā lietā patiešām ir runa par Savienības ekskluzīvu materiālo kompetenci.

84 — Kā jaunāko skat. spriedumu *O* (C-456/12, EU:C:2014:135, 50. punkts); skat. arī spriedumu *Ziebell* (pirms tam – *Örnek*) (C-371/08, EU:C:2011:809, 58. punkts) un spriedumu *Winner Wetten* (C-409/06, EU:C:2010:503, 64. punkts).

85 — Ģenerālvokātes V. Trstenjakas [V. Trstenjak] secinājumi lietā *Sapir* u.c. (C-645/11, EU:C:2012:757, 118. punkts), ģenerālvokāta Z. Albēra [S. Alber] secinājumi lietā *Padome/Busacca* u.c. (C-434/98 P, EU:C:2000:298, 26. punkts).

86 — Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 49. pants, ECPAK 7. pants, Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedums *K. A. un A. D.* pret Beļģiju, Nr. 42758/98 un Nr. 45558/99, 2005. gada 17. februāris, Nr. 51.

87 — Skat. Calliess, C., no: Calliess, C., Ruffert, M. (izd.), *EU/VEUV*, Minhe: C. H. Beck, 4. izdevums, 2011, LES 5. pants, 9. punkts.

88 — Skat. spriedumu *Eind* (C-291/05, EU:C:2007:771, 43. un 45. punkts) un spriedumu *O* (C-456/12, 50. punkts).

89 — Spriedums *Haneberg* (C-28/91, EU:C:1992:285, 21.–25. punkts).

a) Divu veidu gadījumu nošķiršana

105. Līgumu pamatā ir pieņēmums, ka Savienības kompetences īsteno Savienības iestādes⁹⁰. Ja starptautiska organizācija darbojas Savienības kompetences jomā, sistēmas loģika, šķiet, katrā ziņā prasa, lai Savienība pati darbotos kā organizācijas dalībniece. Tomēr daudzos gadījumos Savienība nav attiecīgās organizācijas dalībniece.

106. Manuprāt, meklējot izskatāmās lietas risinājumu, šajā lietā ir jānošķir divu veidu gadījumi. Pirmkārt, ir virkne gadījumu, kad starptautisko tiesību apsvērumu dēļ Savienība nevar kļūt par starptautiskas organizācijas dalībnieci. Tā tas ir gadījumā, ja starptautiskā organizācija nepieļauj pārvalstiskas organizācijas dalību, vai arī, ja Savienības pieteikums par dalību organizācijā – vienalga, kādu iemeslu dēļ – ir ticis noraidīts. Saskaņā ar Tiesas judikatūru šādā gadījumā Savienības ārējā kompetence tiek īstenota ar dalībvalstu starpniecību, kuras kopīgi rīkojas Savienības interesēs⁹¹.

107. Citādāk ir situācijā, ja Savienībai ir atļauta dalība attiecīgajā starptautiskajā organizācijā un pieteikums par dalību šajā organizācijā līdz šim nav ticis noraidīts. Šādā gadījumā Savienības pievienošanās organizācijai ir *dabiskākais veids*, lai efektīvi īstenotu Savienības kompetences.

108. Izskatāmā lieta ir klasificējama kā piederīga šim otrajam gadījumam. OIV saskaņā ar 2001. gada 3. aprīļa nolīguma 8. pantu skaidri ļauj pievienoties “starptautisk[ām] starpvalstu organizācij[ām]” un tādējādi arī Savienībai. Tādēļ 2008. gadā Komisija, atsaucoties uz neilgi pirms tam Savienības tiesībās ieviestajām dinamiskajām atsaucēm uz OIV rezolūcijām⁹², izteica priekšlikumu, lai saņemtu pilnvarojumu risināt sarunas par pievienošanos [šai organizācijai], tomēr Savienības iekšējo apsvērumu dēļ, proti, nepietiekamā balsu vairākuma dēļ Padomē, šis pilnvarojums netika piešķirts.

109. Šādos apstākļos savus turpmākos apsvērumus jautājumā par LESD 218. panta 9. punkta piemērošanu pēc analogijas es izteikšu tikai par otro gadījumu. Tādēļ es neanalizēšu jautājumu, ciktāl attiecīgā noteikuma piemērošanu pēc analogijas varētu attaisnot tādos nolīgumos, kuru joma ietilpst Savienības kompetences jomā, bet kuros Savienība attiecīgā starptautiskā nolīguma noteikumu dēļ “vēl nevar” būt dalībniece⁹³.

b) Piemērošana pēc analogijas attiecīgā gadījuma kontekstā

110. Manuprāt, šajā ziņā jānoraida attiecīgā noteikuma piemērošana pēc analogijas.

111. Pirmkārt, atbildētājas ierosinātā LESD 218. panta 9. punkta interpretācija drīzāk praktiski nozīmētu atgriešanos pie EEK līguma 116. panta. Tomēr šī tiesību norma tika apzināti atcelta un netika atkārtoti ieviesta, turklāt tā attiecās uz pilnīgi citu kontekstu. Šāda rīcība ignorētu Līgumu autoru acīmredzamo gribu.

90 — Schmalenbach, K., no: Calliess, C., Ruffert, M., *Kommentar zu EU-Vertrag und EG-Vertrag*, Noivida: Luchterhand, 2. izdevums, 2002, 300. pants, 74. punkts.

91 — Atzinums 2/91 (EU:C:1993:106, 5. punkts), spriedums Komisija/Griekija (EU:C:2009:81, 31. punkts), ģenerāladvokāta Ī. Bota [I. Bot] secinājumi lietā Komisija/Griekija (C-45/07, EU:C:2008:642, 47. punkts). Plašāk: spriedums AETR (EU:C:1971:32, 81.–90. punkts) (attiecībā uz izmaiņām Kopienas kompetenču jomā), ģenerāladvokāta A. Ticano [A. Tizzano] secinājumi lietā Komisija/Vācija (C-433/03, EU:C:2005:153, 87. punkts). Vispārīgi skat. Cremona, M. *Member States as Trustees of the Community Interest: Participating in International Agreements on Behalf of the European Community*, EUI Working Papers 2009/17.

92 — Šo secinājumu 33. punkts.

93 — Par šo jautājumu teleoloģiskās interpretācijas kontekstā skat. ģenerāladvokātes J. Kokotes secinājumus lietā “CITES” (EU:C:2009:249, 76. punkts). Par tiesību normas piemērošanu pēc analogijas: Lorenzmeier, S., no: Grabitz, E., u.c. (izd.), *Das Recht der Europäischen Union*, Minhe: C. H. Beck, 51. papildu izdevums, 2013, 218. pants, 64.–66. punkts.

112. Otrkārt, šāda piemērošana pēc analogijas ignorētu divas būtiskas tiesību attīstības norises. Pirmkārt, arvien vairāk starptautisku organizāciju darbības jomu ietilpst Savienības kompetences jomā. Otrkārt un galvenokārt, arvien vairāk tika un tiek novērsti starptautisko tiesību radītie šķēršļi Savienības dalībai starptautiskās organizācijās. Normālai situācijai Savienības ekskluzīvās kompetences īstenošanas jomā jābūt Savienības pievienošanās faktam attiecīgajai starptautiskajai organizācijai. Saskaņā ar Tiesas judikatūru Savienības ekskluzīvās kompetences jomā Savienības iestādēm un dalībvalstīm ir jāizmanto visi tiesiskie un politiskie instrumenti, lai nodrošinātu Savienības dalību nolīgumā⁹⁴. Katrā ziņā, ja atbalstītu Padomes viedokli, Savienība nākotnē varētu brīvi izvēlēties, vai tā grib pievienoties kādai starptautiskai organizācijai vai arī tā bez pievienošanās nosaka savu nostāju līdzīgi kā pēc pievienošanās. Proti, ja atbalstītu Padomes nostāju par dinamisko atsauču sekām, Savienība, ieviešot šādu atsauci, pati varētu piemērot LESD 218. panta 9. punktu un tādējādi padarīt nevajadzīgu pievienošanos starptautiskai organizācijai.

113. Visbeidzot, pēc analogijas piemērojot LESD 218. panta 9. punktu, šajā gadījumā tiktu apieta Eiropas Parlamenta kompetence. LESD 218. pantā principā ir paredzēta Parlamenta iesaistīšana nolīguma slēgšanā. Tas ir piemērojams, gan Savienībai pievienojoties starptautiskai organizācijai, gan – atbilstoši iepriekš norādītajam – starptautiskajās organizācijās pieņemot lēmumu ar tiesiskām sekām. Tomēr LESD 218. panta 9. punkta kontekstā Parlamenta loma ir samazināta tiktāl, ka tam vienīgi nekavējoties un pilnīgi tiek sniegta informācija. LESD 218. panta 9. punkta paplašināšana, attiecinot to arī uz dalībvalstu savstarpējiem nolīgumiem, būtiski ierobežo Parlamenta piedalīšanās tiesības. Tomēr pareiza juridiskā pamata izvēlei tieši ir jābūt domātai, lai saglabātu attiecīgo Kopienas iestāžu tiesības⁹⁵.

114. Tādējādi, rūpīgi izvērtējot apsvērumus par un pret LESD 218. panta 9. punkta piemērošanu pēc analogijas, jāsecina, ka piemērošana pēc analogijas nevar tikt atbalstīta.

C – Secinājums

115. Līdz ar to LESD 218. panta 9. punkts nav piemērots juridiskais pamats šajā lietā aplūkotajam lēmumam. Ņemot vērā manus iepriekš minētos apsvērumus, tas nav arī gluži formāla rakstura trūkums⁹⁶. Apstrīdētais lēmums ir atceljams.

D – Citi iebildumi

116. Ņemot vērā manu nostāju, es nesniegšu apsvērumus par papildu iebildumiem, kurus ir izvirzījušas personas, kas iestājušās lietā, arī ne par to pieņemamību, konkrēti – par Nīderlandes izvirzīto iebildumu par apstrīdētā lēmuma nepietiekamo pamatojumu un Ungārijas izvirzīto iebildumu par Parlamenta neiesaistīšanu.

E – Tiesību akta atcelšanas seku ierobežošana

117. Padome gadījumam, ja lēmums tiktu atcelts, ir iesniegusi prasījumu saglabāt tā sekas. Prasītāja ir iebildusi pret šo prasījumu.

118. Saskaņā ar LESD 264. pantu Tiesa, ja uzskata par vajadzīgu, var noteikt, kuras no atceltā tiesību akta sekām jāuzskata par galīgām.

94 — Spriedums *Kramer* u.c. (EU:C:1976:114, 44. un 45. punkts). Skat. Hoffmeister, minēts iepriekš 2. zemsvītras piezīmē, 59. lpp.

95 — Spriedums “CITES” (EU:C:2009:590, 48. punkts).

96 — Skat. spriedumu *Komisija/Padome* (165/87, EU:C:1988:458, 19. punkts).

119. Ar apstrīdēto lēmumu tika noteikta Savienības nostāja, kas bija jāapstiprina Savienības dalībvalstīm, kuras ir OIV līgumslēdzējas puses, un kas tika apstiprināta. Šķiet, ka šajā ziņā situācija atbilst tai, kurā Tiesa lietā *CITES* saglabāja apstrīdētā lēmuma radītās sekas⁹⁷.

120. Tomēr šis gadījums atšķiras no lietas *CITES* jau tādēļ, ka attiecīgajā lietā prasītāja neiebilda pret prasījumu saglabāt tiesību akta radītās sekas. Izskatāmajā lietā prasītāja pret to iebilda, argumentējot ar varbūtējām sekām pārkāpuma procedūras kontekstā.

121. Kā pamatoti norāda Slovērijas valdība, izskatāmajā lietā nav redzams, kā tiesisko noteiktību varētu apdraudēt tiesību akta atcelšana. Strīdīgās OIV rezolūcijas tika pieņemtas, un to iedarbību neietekmē lēmuma atcelšana. Tādēļ, manuprāt, pakārtoti izvirzītais prasījums ir noraidāms.

F – *Par tiesāšanās izdevumiem*

122. Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 138. panta 1. punktu lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Atbilstoši manis ierosinātajam risinājumam spriedums ir labvēlīgs prasītājam, kura ir prasījusi atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Tādējādi Padomei jāatlīdzina tiesāšanās izdevumi. Saskaņā ar Reglamenta 140. panta 1. punktu personas, kas iestājušās lietā, savus tiesāšanās izdevumus sedz pašas.

V – **Secinājumi**

123. Ņemot vērā manus apsvērumus, ierosinu Tiesai nospriest šādi:

- 1) atcelt 2012. gada 18. jūnija Padomes lēmumu, ar ko Savienības vārdā nosaka nostāju attiecībā uz konkrētām OIV rezolūcijām;
- 2) Eiropas Savienības Padome atlīdzina tiesāšanās izdevumus;
- 3) Čehijas Republika, Luksemburgas Lielhercogiste, Ungārija, Nīderlandes Karaliste, Austrijas Republika, Slovērijas Republika, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste un Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

⁹⁷ — Spriedums “*CITES*” (EU:C:2009:590, 63.–66. punkts).